

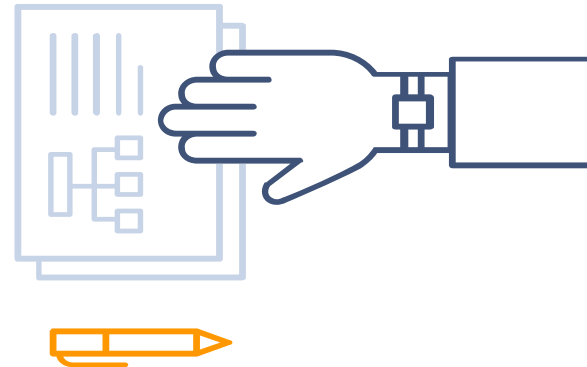
การดำเนินการพิจารณา สิทธิสำรวจและทำเหมืองแร่ ตาม พ.ร.บ.แร่ พ.ศ.2560

กองบริการงานอนุญาต กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่

สารบัญ

- การอนุญาตสิทธิสำรวจและทำเหมืองแร่
- การดำเนินการรับฟังความคิดเห็นของชุมชนในพื้นที่ที่ขอประทานบัตร
- ขั้นตอนการดำเนินการอนุญาต

1

การอนุญาตสิทธิสำรวจและทำเหมืองแร่

เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง

ตาม พ.ร.บ.แร่ พ.ศ.2560

มาตรา 17 กำหนดให้จัดทำแผนแม่บทบริหารจัดการแร่ อย่างน้อยต้องมีข้อมูลที่สำคัญ ประกอบด้วย การสำรวจทรัพยากรแร่ แหล่งแร่สำรอง การจำแนกเขตพื้นที่ศักยภาพแร่ พื้นที่หรือชนิดแร่ ที่สมควรสงวนหวงห้ามหรืออนุรักษ์ไว้ และพื้นที่ที่มีแหล่งแร่อุดมสมบูรณ์และมีมูลค่าทางเศรษฐกิจสูงที่จะ กำหนดให้เป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารจัดการแร่ให้เหมาะสมและ เกิดประโยชน์สูงสุดภายใต้ดุลยภาพด้านเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม และสุขภาพของประชาชน

เมื่อ ครม. ให้ความเห็นชอบแผนแม่บทบริหารจัดการแร่ให้หน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องปฏิบัติให้ เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในแผนแม่บทบริหารจัดการแร่

มาตรา 19 กำหนดว่า การอนุญาตทำเหมืองให้พิจารณาอนุญาตได้เฉพาะพื้นที่ที่แผนแม่บท บริหารจัดการแร่ กำหนดให้เป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง

แผนแม่บทบริหารจัดการแร่

ตาม พ.ร.บ.แร่ พ.ศ.2560

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 31 กรกฎาคม 2561 เห็นชอบในหลักการของ ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579) และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2560 – 2564

ต่อมาคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติได้รับทราบเรื่องการกำหนด เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองภายใต้แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2560 – 2564 ตามที่คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบในหลักการดังกล่าว ในการประชุมครั้งที่ 2/2561 เมื่อวันที่ 5 กันยายน 2561 แล้ว โดยกำหนดให้พื้นที่ต่อไปนี้เป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง ได้แก่

พื้นที่เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง

1. พื้นที่ตามประทานบัตร คำขอต่ออายุประทานบัตร และคำขอประทานบัตร ที่ได้ออกหรือได้ยื่นไว้ ก่อนวันที่ พ.ร.บ. แร่ พ.ศ. 2560 มีผลบังคับใช้ โดยกรณีแร่ทองคำให้ดำเนินการตามกรอบนโยบาย และแผนยุทธศาสตร์ในการบริหารจัดการทรัพยากรแร่ทองคำ ที่ผ่านความเห็นชอบของ คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ และคณะรัฐมนตรีรับทราบแล้วอย่างเคร่งครัด

พื้นที่เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง

2. พื้นที่ตามอาชญาบัตร ที่ได้ออกไว้ก่อนวันที่ พ.ร.บ. แร่ พ.ศ. 2560 มีผลบังคับใช้ โดยกรณีแร่ทองคำให้ดำเนินการตามกรอบนโยบายและแผนยุทธศาสตร์ในการบริหารจัดการทรัพยากรแร่ทองคำ ที่ผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ และคณะรัฐมนตรีรับทราบแล้วอย่างเคร่งครัด

พื้นที่เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง

3. พื้นที่แหล่งหินอุตสาหกรรมเพื่อการก่อสร้างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกำหนดแหล่งหินอุตสาหกรรมเพื่อการก่อสร้าง แล้ว
4. พื้นที่ดินมีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองตามประมวลกฎหมายที่ดิน กรณีการทำเหมืองประเภทที่ 1 ตามมาตรา 53 แห่ง พ.ร.บ. แร่ พ.ศ. 2560 (ไม่เกิน 100 ไร่) หรือกรณีการทำเหมืองหินอุตสาหกรรมเพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้าง โดยให้ดำเนินการตามกฎหมายด้านผังเมืองและด้านสิ่งแวดล้อมอย่างเคร่งครัด

การแบ่งประเภทการทำเหมือง

ตามมาตรา 53 แห่ง พ.ร.บ.แร่ พ.ศ.2560

มาตรา 53 กำหนดให้การทำเหมืองแบ่งเป็น 3 ประเภท ดังนี้

■ การทำเหมืองประเภทที่ 1

- การทำเหมืองในเนื้อที่ไม่เกิน 100 ไร่
- ได้รับการยกเว้นไม่ต้องจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA)
- มีจำนวน 7 ชนิดแร่ (ทรายแก้ว ดินอุตสาหกรรมชนิดดินซีเมนต์ ดินเหนียวสี ดินเบา ดินมาร์ล บอลเคลย์ ดินทนไฟ)

การแบ่งประเภทการทำเหมือง

ตามมาตรา 53 แห่ง พ.ร.บ.แร่ พ.ศ.2560

■ การทำเหมืองประเภทที่ 2

- การทำเหมืองในเนื้อที่ไม่เกิน 625 ไร่
- ไม่เข้าข่ายเป็นโครงการหรือกิจการที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชน อย่างรุนแรงทั้งทางด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ และสุขภาพ (EHIA)

การแบ่งประเภทการทำเหมือง

ตามมาตรา 53 แห่ง พ.ร.บ.แร่ พ.ศ.2560

การทำเหมืองประเภทที่ 3

- การทำเหมืองที่ไม่ใช่การทำเหมืองประเภทที่ 1 หรือการทำเหมือง ประเภทที่ 2
- การทำเหมืองแร่ในทะเล
- การทำเหมืองแร่ใต้ดิน
- การทำเหมืองแร่ทองคำ
- การทำเหมืองแร่ถ่านหิน
- การทำเหมืองแร่กัมมันตรังสี
- โครงการทำเหมืองแร่ที่จะต้องขออนุมัติต่อคณะรัฐมนตรี (พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 1)
- การทำเหมืองแร่ที่มีกิจกรรมโดยตรงหรือมีกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับโครงการ หรือกิจการที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรงทั้งทางด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ และสุขภาพ (EHIA)

การแบ่งประเภทการทำเหมือง

ตามมาตรา 53 แห่ง พ.ร.บ.แร่ พ.ศ.2560

มาตรา 53 กำหนดให้

- การทำเหมืองประเภทที่ 1

ให้ จรท. โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการแร่จังหวัดที่มีการทำเหมืองเป็นผู้ออกประทานบัตร

- การทำเหมืองประเภทที่ 2

ให้อธิบดีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการแร่เป็นผู้ออกประทานบัตร

- การทำเหมืองประเภทที่ 3

ให้อธิบดีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการแร่เป็นผู้ออกประทานบัตร

วิธีการทำเหมือง

ตามมาตรา 4 แห่ง พ.ร.บ.แร่ พ.ศ.2560

การทำเหมืองจะทำได้โดยวิธีการตามหลักเทคนิคการทำเหมืองแร่วิธีใดวิธีหนึ่งหรือหลายวิธี ดังต่อไปนี้

1. วิธีเหมืองเปิด (Surface Mining)
2. วิธีเหมืองใต้ดิน (Underground Mining)
3. วิธีเหมืองเรือขุด (Dredging)
4. วิธีเหมืองละลายแร่ (Solution Mining)
5. วิธีการทำเหมืองอย่างอื่นที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมเห็นชอบโดยการเสนอของ อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่

2

การดำเนินการรับฟังความคิดเห็นของ
ชุมชนในพื้นที่ที่ขอประทานบัตร

พ.ร.บ. แร่ พ.ศ. 2560 มาตรา 56

การดำเนินการรับฟังความคิดเห็นของชุมชนในพื้นที่ ที่ขอประทานบัตร ตาม พ.ร.บ.แร่ พ.ศ.2560

พ.ร.บ.แร่ พ.ศ. 2560 มาตรา 56 วรรคสอง กำหนดให้

- ▶ จรท. ประกาศการขอประทานบัตรของผู้ยื่นคำขอโดยปิดประกาศเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 30 วัน ในที่เปิดเผย
- ▶ เมื่อครบกำหนดเวลา ให้ จรท. จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของชุมชนตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง หลักเกณฑ์ และวิธีการรับฟังความคิดเห็นของชุมชนในพื้นที่ที่ขอประทานบัตร พ.ศ. 2561

การดำเนินการรับฟังความคิดเห็นของชุมชนในพื้นที่ ที่ขอประทานบัตร ตาม พ.ร.บ.แร่ พ.ศ.2560

ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง หลักเกณฑ์ และวิธีการรับฟังความคิดเห็นของชุมชนในพื้นที่ที่
ขอประทานบัตร พ.ศ. 2561

- ▶ ชุมชนในพื้นที่ที่ขอประทานบัตร หมายถึง หมู่บ้านที่มีระยะห่างจากแนวเขตคำขอประทานบัตร ดังนี้
- ▶ คำขอประทานบัตรเพื่อการทำเหมืองประเภทที่ 1 ระยะห่างไม่เกินหนึ่งร้อยเมตร
- ▶ คำขอประทานบัตรเพื่อการทำเหมืองประเภทที่ 2 ระยะห่างไม่เกินห้าร้อยเมตร
- ▶ คำขอประทานบัตรเพื่อการทำเหมืองประเภทที่ 3 ระยะห่างไม่เกินหนึ่งกิโลเมตร
- ▶ คำขอประทานบัตรเพื่อการทำเหมืองใต้ดินตามหมวด 6 แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2560 เฉพาะภายในแนวเขตคำขอประทานบัตร

การดำเนินการรับฟังความคิดเห็นของชุมชนในพื้นที่ ที่ขอประทานบัตร ตาม พ.ร.บ.แร่ พ.ศ.2560

ข้อมูลเกี่ยวกับโครงการทำเหมืองแร่ที่จะจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของชุมชน อย่างน้อยต้องประกอบด้วยข้อมูลดังต่อไปนี้

- ▷ วิธีการทำเหมือง
- ▷ ขอบเขตพื้นที่ที่จะทำเหมืองและกิจกรรมเกี่ยวเนื่อง
- ▷ การใช้แหล่งทรัพยากรและสาธารณูปโภคร่วมกับท้องถิ่น
- ▷ ผลประโยชน์ที่ชุมชนจะได้รับจากการดำเนินโครงการเหมืองแร่
- ▷ ผลกระทบและแนวทางป้องกันแก้ไขผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพที่อาจเกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการเหมืองแร่

การดำเนินการรับฟังความคิดเห็นของชุมชนในพื้นที่ ที่ขอประทานบัตร ตาม พ.ร.บ.แร่ พ.ศ.2560

■ เมื่อการรับฟังความคิดเห็นเสร็จสิ้นแล้ว ให้ จรท. ดำเนินการ ดังนี้

- ▶ จัดทำรายงานผลการรับฟังความคิดเห็นให้แล้วเสร็จภายใน 15 วัน
- ▶ นำรายงานไปปิดประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 15 วัน
- ▶ ส่งรายงานให้ผู้ออกประทานบัตรภายใน 7 วัน นับแต่วันที่จัดทำรายงานเสร็จสิ้น
- ▶ คำขอประทานบัตรใด ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพื้นที่ที่ขอประทานบัตรได้เคยมีมติ เกี่ยวกับการขอประทานบัตรในพื้นที่นั้นแล้ว ให้ส่งรายงานไปให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นเพื่อทราบ
- ▶ คำขอประทานบัตรใด ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพื้นที่ที่ขอประทานบัตรยังไม่เคยมีความเห็นเกี่ยวกับการขอประทานบัตรในพื้นที่นั้น ให้ส่งรายงานไปให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น เพื่อขอความเห็น

การดำเนินการรับฟังความคิดเห็นของชุมชนในพื้นที่ ที่ขอประทานบัตร ตาม พ.ร.บ.แร่ พ.ศ.2560

รายงานผลการรับฟังความคิดเห็น อย่างน้อยต้องประกอบด้วย

- ▷ รายชื่อผู้เข้าร่วมชี้แจงโครงการ เจ้าหน้าที่และผู้แทนองค์กรเอกชนที่เข้าร่วมรับฟังความคิดเห็น
- ▷ รายชื่อของประชาชนในชุมชนพื้นที่ที่ขอประทานบัตรที่เข้าร่วมรับฟังความคิดเห็น
- ▷ ข้อเท็จจริงโดยสรุปเกี่ยวกับวัน เวลา สถานที่ และการอภิปรายสาธารณะ
- ▷ ข้อมูลการดำเนินงานโครงการเหมืองแร่
- ▷ ประเด็นข้อห่วงใยของชุมชน
- ▷ สรุปผลการรับฟังความคิดเห็น
- ▷ อื่น ๆ

การดำเนินการรับฟังความคิดเห็นของชุมชนในพื้นที่ ที่ขอประทานบัตร ตาม พ.ร.บ.แร่ พ.ศ.2560

■ แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินการรับฟังความคิดเห็นฯ แจ้งสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด
ตามหนังสือ ที่ อก 0504/ว 5663 ลงวันที่ 27 ธันวาคม 2561

- ▷ ปิดประกาศการขอประทานบัตรเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 30 วัน ในสถานที่ตามที่กำหนด
- ▷ แจ้ง อปท. ทุกแห่งในพื้นที่ที่ขอประทานบัตรเพื่อให้แจ้งผู้ใหญ่บ้าน
- ▷ การระบุมุมชนในพื้นที่ที่ขอประทานบัตร
 - ▷ จัดทำแผนที่แสดงขอบเขต
 - ▷ ชุมชนในพื้นที่ที่ขอประทานบัตรคือหมู่บ้านทุกหมู่บ้านที่มีเขตการปกครองทับซ้อนอยู่ในขอบเขต
 - ▷ แจ้งหน่วยงานท้องถิ่นเพื่อตรวจสอบแนวเขตการปกครอง

การดำเนินการรับฟังความคิดเห็นของชุมชนในพื้นที่ ที่ขอประทานบัตร ตาม พ.ร.บ.แร่ พ.ศ.2560

- ▷ แจ้งสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดเพื่อขอรายชื่อองค์กรเอกชน
- ▷ จรท. ร่วมกับผู้นำหมู่บ้านจัดให้มีการรับฟังความเห็นแบบอภิปรายสาธารณะ
- ▷ จัดทำรายงานฯ แล้วนำไปปิดประกาศ และให้ส่งรายงานฯ ให้ผู้ออกประทานบัตรพร้อมเอกสารดังนี้
 - ▷ สำเนาการปิดประกาศการขอประทานบัตร
 - ▷ สำเนาการปิดประกาศการกำหนดวัน เวลา และสถานที่
 - ▷ เอกสารหลักฐานเกี่ยวกับการประสานผู้นำหมู่บ้าน
 - ▷ สำเนาการปิดประกาศรายงานฯ
 - ▷ สำเนาหนังสือเชิญผู้แทนจากองค์กรเอกชนฯ
 - ▷ แผนที่แสดงขอบเขตการรับฟังความคิดเห็นของชุมชน

การดำเนินการรับฟังความคิดเห็นของชุมชนในพื้นที่ ที่ขอประทานบัตร ตาม พ.ร.บ.แร่ พ.ศ.2560

- ▷ การจัดทำรายงานให้เป็นไปตามแบบที่อธิบดีกำหนด โดยอย่างน้อยต้องดำเนินการดังนี้
 - ▷ แนวนับบัญชีการลงลายมือชื่อไว้ท้ายรายงานการประชุม
 - ▷ กรณีที่ประชาชนมีข้อห่วงใยหากมีการชี้แจงของเจ้าหน้าที่หรือผู้ขอประทานบัตรให้บันทึกในรายงานด้วย
 - ▷ การสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นให้ระบุว่ามีการสนับสนุนหรือการคัดค้าน หรือไม่ อย่างไร
 - ▷ การลงชื่อของผู้รับรองรายงานให้ จรท. และผู้ใหญ่บ้านทุกหมู่ที่มีการรับฟังความเห็นเป็นผู้ลงนามร่วมกัน
- ▷ กรณีมีประเด็นข้อคัดค้าน ให้ จรท. สรุปเป็นประเด็นดังนี้
 - ▷ ประเด็นข้อคัดค้านทางเทคนิควิชาการทำเหมือง ให้สรุปการชี้แจงของ สรข.
 - ▷ กรณีที่ประชาชนคัดค้านประเด็นที่อาจส่งผลกระทบต่อประชาชนอย่างรุนแรงหรือไม่สามารถหาข้อยุติได้ ให้สรุปประเด็นการคัดค้านและเหตุผล พร้อมทั้งเสนอข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ หรือแนวทางแก้ไข

การดำเนินการรับฟังความคิดเห็นของชุมชนในพื้นที่ ที่ขอประทานบัตร ตาม พ.ร.บ.แร่ พ.ศ.2560

■ แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินการรับฟังความคิดเห็นฯ แจ้ง สรข.
ตามหนังสือ ที่ อก 0504/ว 5664 ลงวันที่ 27 ธันวาคม 2561

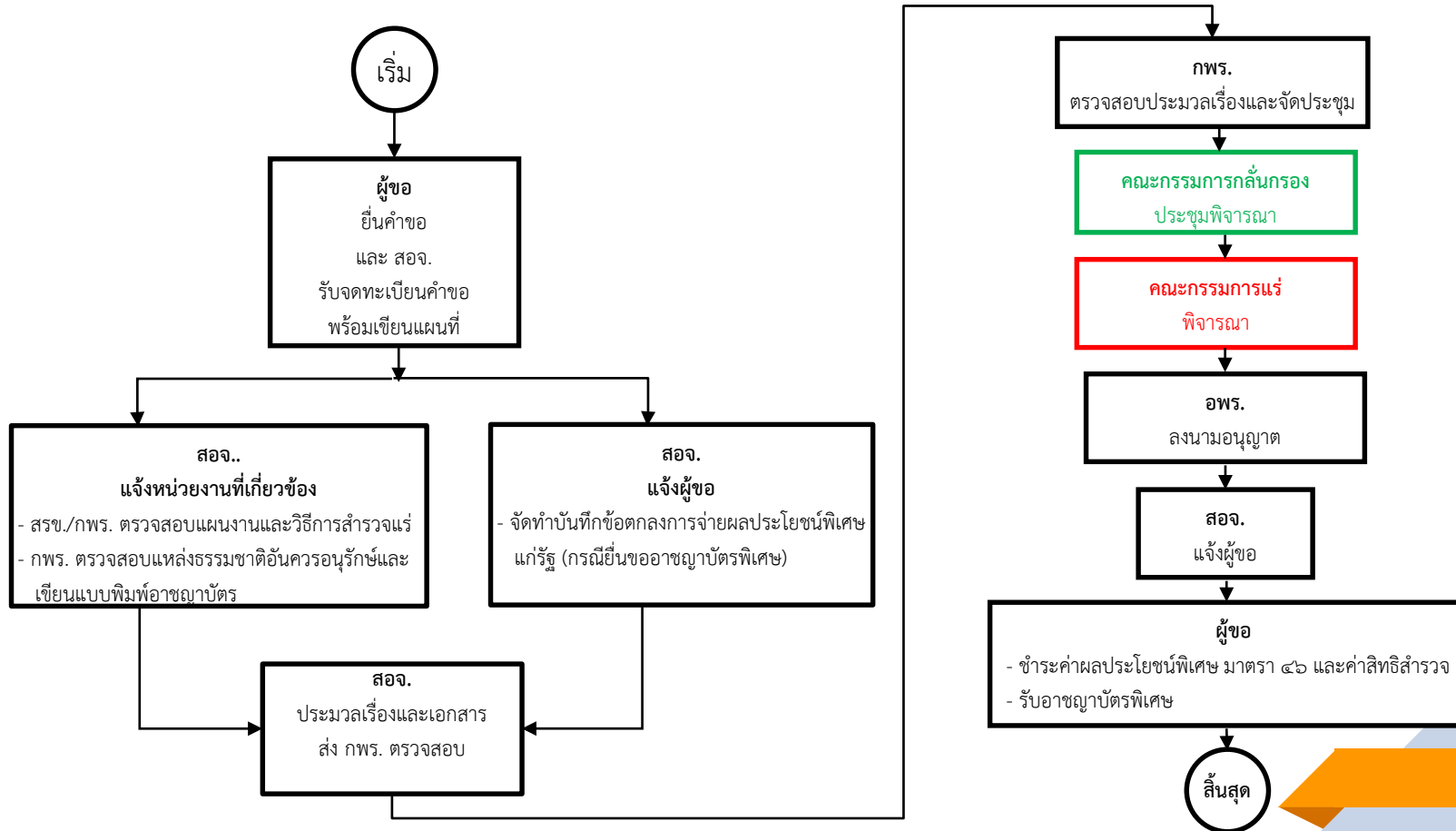
- สรุปข้อเท็จจริงของการจัดรับฟังความคิดเห็นรวมทั้งตรวจสอบว่าเขตการปกครอง
- สรุปผลการรับฟังความคิดเห็นโดยให้ระบุว่ามีการสนับสนุนหรือการคัดค้าน หรือไม่ อย่างไร
- กรณีที่ประชาชนไม่เห็นด้วยกับการทำเหมืองให้สรุปประเด็น ดังนี้
 - ประเด็นข้อคัดค้านทางเทคนิควิชาการทำเหมือง ให้สรุปการชี้แจงของ สรข.
 - กรณีที่ประชาชนคัดค้านประเด็นที่อาจส่งผลกระทบต่อประชาชนอย่างรุนแรงหรือไม่สามารถหาข้อยุติได้ ให้สรุปประเด็นการคัดค้านและเหตุผล พร้อมทั้งเสนอข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ หรือแนวทางแก้ไข

3

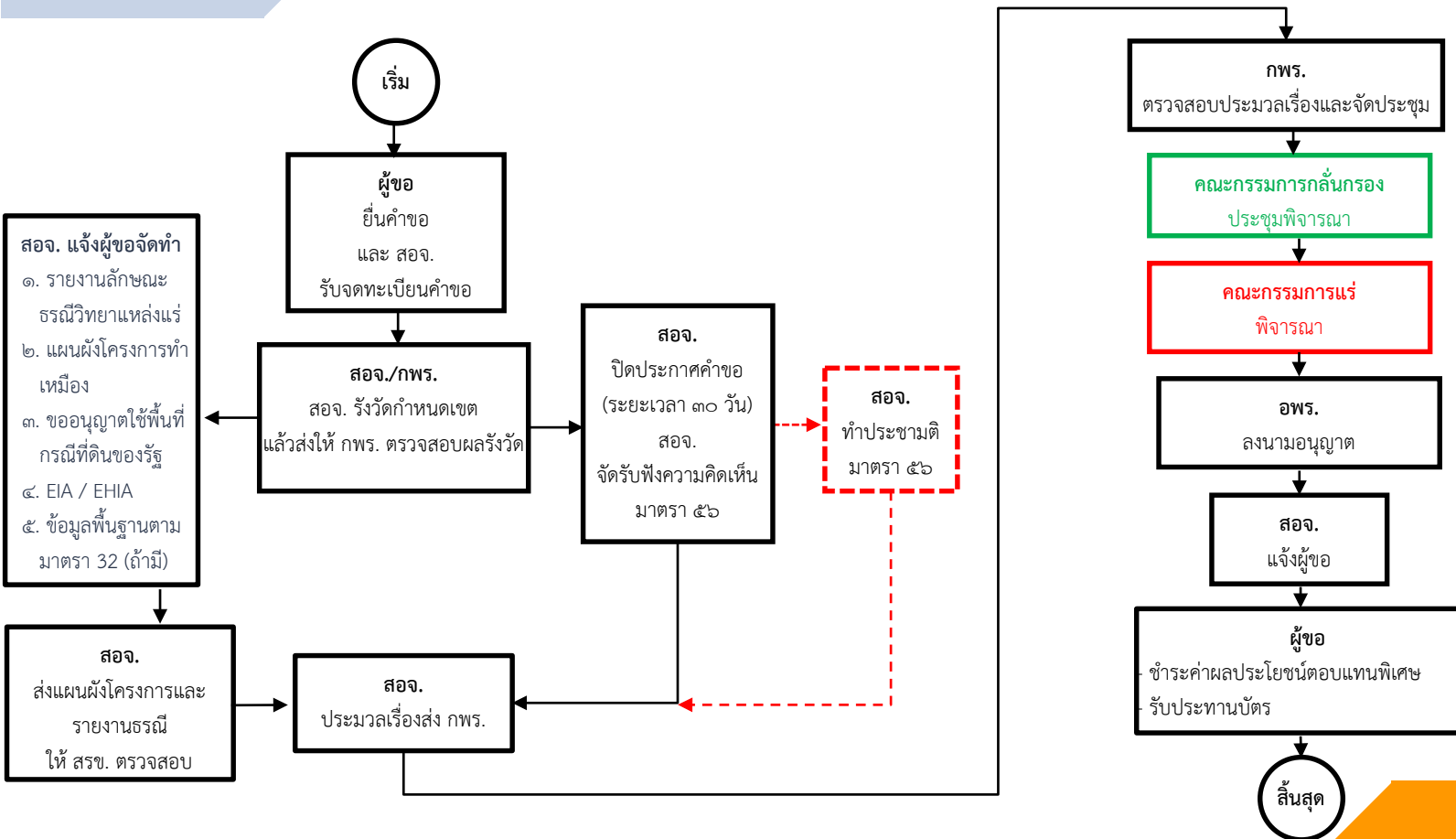
ขั้นตอนการดำเนินการอนุญาต

อาชญาบัตรพิเศษ ประทานบัตร การต่ออายุประทานบัตร
และการโอนประทานบัตร

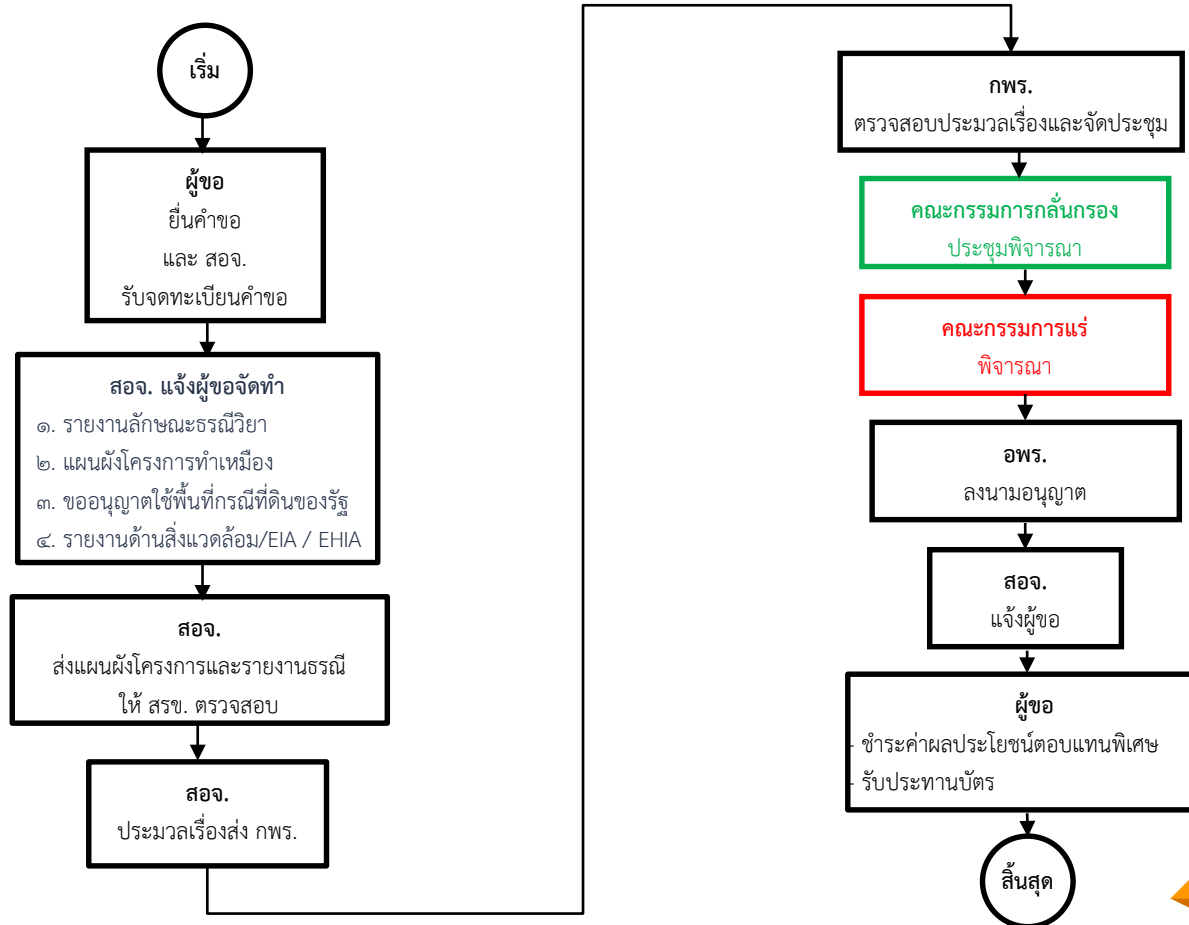
ขั้นตอนการดำเนินการอนุญาตอาชญาบัตรพิเศษ

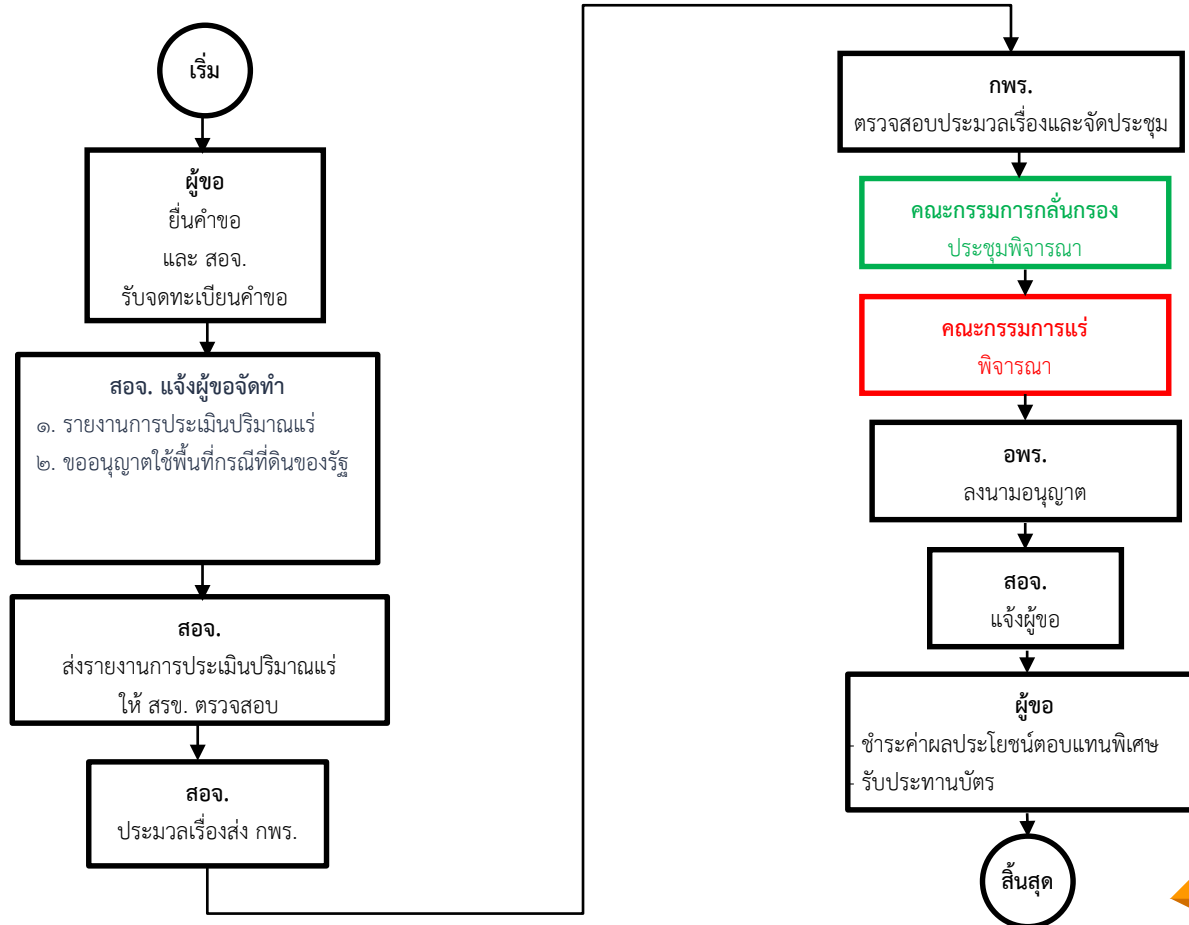
ขั้นตอนการดำเนินการอนุญาตประทานบัตร

ขั้นตอนการดำเนินการต่ออายุประทานบัตร

ขั้นตอนการดำเนินการโอนประทานบัตร

กองบริการงานอนุญาต กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่